

Ekimanyelo

Nieuwsbrief

“Onderwijs is het machtigste wapen dat je kan gebruiken om de wereld te veranderen.”

Nelson Mandela

Westerse logica versus Afrikaans enthousiasme

Gerd en ik hadden de voorbije zomer het geluk met Karl en Lut mee te kunnen reizen naar Congo en de school in Lodja te bezoeken. We staan allebei in het onderwijs in Vlaanderen. We zouden met Karl en Lut, Antoine en Véronique bekijken hoe de school verder kan uitgebouwd worden. Het was onze eerste stap op Afrikaanse bodem.

Karl en Lut hadden ons goed geïnformeerd over de school, over het leven in Congo en Lodja. Maar beelden en verhalen konden de echte situatie natuurlijk niet beschrijven.

De eerste dagen verbleven we samen met Antoine en Véronique in Kinshasa. We deden indrukken op met scherpe contrasten tussen rijkdom en grote armoede. Vanuit ons gastenverblijf zagen we mensen die water kwamen halen aan een centraal kraantje, de was op straat deden ... We namen alles in ons op, probeerden ons westers denkkader uit te schakelen.

Vlak voor onze binnenlandse vlucht naar Lodja ontving Antoine via zijn gsm de uitslagen van het nationaal eindexamen. En ... geweldig nieuws kwam binnen: alle 23 leerlingen die aan het examen hadden deelgenomen, waren geslaagd. Dit was voor het eerst in de nog jonge geschiedenis van de school. Een hele opsteker voor Antoine en Veronique, voor Karl en Lut en voor het leerkrachtenkorps. De ontvangst in de school was dan ook onvergetelijk! Met een fiets waarop een zonnepaneel en geluidsinstallatie waren gemonteerd, werden muziek en ambiance gebracht. Ook wij werden bestrooid met wit talkpoeder, een traditioneel gebruik in Congo dat we eerder al gezien hadden in Kinshasa.

We zagen een gemotiveerde en enthousiaste personeelsploeg, heel dankbare (oud-)leerlingen en ouders. Wel vroeg ik me af hoe in de school les gegeven kan worden: geen elektriciteit, geen water, vier planken op twee balken als schoolbord ... Naar Congolese normen gaat het evenwel om een prachtige school: er zijn schoolboeken, de leerkrachten zijn gekwalificeerd en worden betaald, er zijn bakstenen klaslokalen en stevige schoolbanken...

De school draagt de naam 'Complexe Scolaire d'Excellence K&L' en we zagen binnen de Congolese context inderdaad een excellente school. Voor Antoine en Veronique is het een belangrijke uitdaging: ze willen degelijk onderwijs uitbouwen in hun regio met als uitgangspunt dat onderwijs voor iedereen toegankelijk moet zijn. Ze doen dit vanuit een grote gedrevenheid en met een heel groot hart voor hun personeel en leerlingen, eigen ambitie en gewin zijn niet aan de orde.

Ik heb mijn westerse manier van denken vaak opzij moeten zetten. De noden vandaag zijn in Congo heel anders dan in Vlaanderen of België, zo ook de stijl en de wijze waarop dingen aangepakt worden. We kunnen van hieruit enkel een duwtje (of een stevige duw) in de rug geven. De school is misschien een kleine druppel op een hete plaat, maar toch... Op termijn moeten we hopen dat de financiële middelen niet (alleen) meer uit België hoeven te komen. Maar vandaag maken ze voor vele kinderen uit Lodja wel het verschil tussen geen of ontoereikend onderwijs en degelijk onderwijs. Antoine en Veronique (en Karl en Lut) kunnen op onze steun blijven rekenen!

Jan

Verdere uitbouw van de school

Daar het huidige terrein (nieuwbouw waar de school gestart is in september 2013) te krap bleek, werd tijdens ons werkbezoek aan de school in juli 2015, beslist een bijkomend terrein met bestaande gebouwen aan te kopen. Dit terrein ('Excellence 2') ligt in dezelfde straat op 100m van de nieuwbouw ('Excellence 1'). De gebouwen van 'Excellence 2' zijn in goede staat (de daken werden recent vernieuwd) en daarom hoeft er op korte termijn niet geïnvesteerd te worden. Het terrein is meer dan dubbel zo groot als dat van 'Excellence 1' en is om deze reden bijzonder geschikt voor het organiseren van evenementen. Het feest ter gelegenheid van '100% geslaagden voor het Examen d'Etat' is ook hier doorgegaan. Eveneens wordt hier een bibliotheek uitgebouwd, toegankelijk voor de andere scholen en alle inwoners van Lodja. De kleuter- en lagere school ('Excellence 2') en de secundaire school ('Excellence 1') hebben zo sinds dit schooljaar een volwaardige eigen campus. Intussen wordt de nieuwbouw ('Excellence 1') verder afgewerkt. Het aanbrengen van vloeren in de klaslokalen werd, met de steun van Femmes d'Europe, afgerond in september 2015. Een greep uit de werken die nog dienen te gebeuren: installeren van zonnepanelen (voor de elektriciteitsvoorziening), het verder inrichten van de klassen met (houten) deuren, raamwerk en plafonds ...

Bezetten en vloeren in de klaslokalen van Excellence 1.

Het schoolplein van Excellence 2 met zicht op het hoofdgebouw met daarin zes klaslokalen en een bureau.

Pijlers van het schoolproject

Het is bekend dat de kiemen van het project in België gelegd zijn toen Antoine Djonga studeerde aan de ULB (Brussel). Aanvankelijk was het schoolproject gebouwd op twee pijlers: Antoine, opgegroeid in armoede in een evenaarsdorp op 50 km van Lodja, en wij in België. Tijdens ons bezoek dit jaar is duidelijk geworden dat ook een derde pijler het project schraagt: de oom van Véronique, Mgr. Jean-Adalbert Nyeme Tese. Deze theoloog, filosoof en priester, te vroeg overleden in 2010, heeft bij vele jongeren het belang van onderwijs benadrukt en hen warm gemaakt om (verder) te studeren. Het is onder zijn impuls dat de 'Université Notre Dame du Kasai' (met campussen in Kananga, Kabinda en Tsjumbe) het levenslicht zag. Naast het stimuleren van onderwijs stuurde hij aan op meer ethiek in de politiek en ieder sociaal handelen. Zijn invloed en leidmotief 'penser et agir par devoir d'humanité' leven nog altijd sterk in de hele regio. Ook voor Ekimanyelo kan dit inspirerend werken.

In juli hebben we zijn graf in Tsjumbe (op 150 km van Lodja) bezocht samen met familieleden en zijn oud-medewerkers: een erg beklijvend (rouw)moment.

Examen d'Etat

Begin juli 2015 namen voor het eerst leerlingen van het Complexe Scolaire d'Excellence in Lodja deel aan het 'examen d'Etat'. Het nationaal eindexamen (equivalent van het 'baccalauréat' in Frankrijk) wordt bij het einde van de secundaire studies over het hele grondgebied van D.R. Congo georganiseerd. 23 leerlingen (19 jongens en 4 meisjes) namen deel aan dit examen en ze slaagden allemaal. Het was een mooi toeval dat wij in Lodja toekwamen net op het moment dat de resultaten bekend waren.

Een groot feest werd op touw gezet waar ook een (plaatselijke) vertegenwoordiger van het ministerie van onderwijs (instaan voor o.a. inspectie en het 'controleren' van de leerkrachten in de regio) het woord nam. Hij benadrukte dat 'dit mooie, nieuwe initiatief slechts mogelijk is in een kader van vrede en veiligheid' (tot 2002-2003 was er in deze regio immers oorlog, terreur en geweld ...).

De komende jaren is het onze ambitie meer meisjes te laten doorstromen naar de middelbare school en hun deelname aan het examen d'Etat aan te moedigen.

Verloning van de leerkrachten en sterke dollar

Sinds de start van het Complexe Scolaire zijn de lonen van de leerkrachten vastgelegd op 150 US dollar per maand. Vanaf januari 2016 zullen ze opgetrokken worden tot 170 US dollar per maand. We willen de lonen aanpassen aan de stijgende levensduurte en de leerkrachten belonen voor hun engagement. Meer in het bijzonder voor hun bijdrage aan het uitstekende resultaat van de leerlingen die deelnamen aan het 'examen d'Etat' en voor de supplementaire uren die ze vaak presteren (wegens het grote aantal leerlingen).

Een deel van het lerarenkorps met Antoine en Véronique

Het jongste jaar is de positie van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro aanzienlijk versterkt. Aangezien alle transacties in dollar gebeuren, heeft dit grote consequenties voor de totale loonkost van de school. Door de 'dure' dollar moeten er meer euro's neergeteld worden voor de uitbetaling van een zelfde maandloon in Congo. Voorlopig is er geen vooruitzicht op tussenkomst van de Congolese overheid bij de uitbetaling van de lonen van de leerkrachten.

De eerste lichting fiere (oud-)leerlingen, een historische promotie voor de school.

Nieuwe richtingen in de secundaire school

In de secundaire school zijn er sinds dit schooljaar twee nieuwe richtingen: 'nutrition' en 'hôtellerie'. Dat maakt dat er nu acht richtingen te kiezen zijn vanaf het 3de jaar en 10 opties vanaf het 5de jaar.

Acties en activiteiten

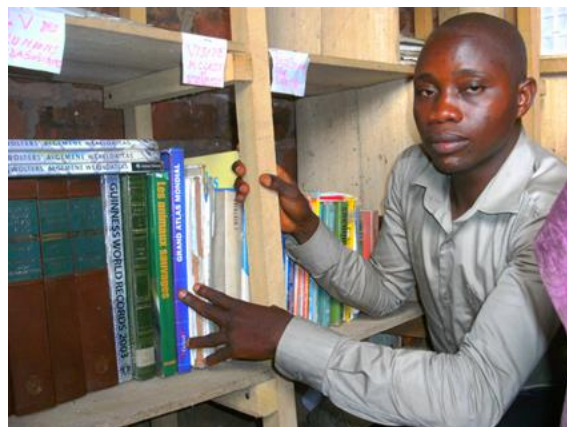
Op 25 oktober 2015 hebben Jan en Gerd Roels-Hautekiet een reisreportage gebracht in Turnhout. Uiteraard kwam de school in Lodja ruim aan bod. Er waren ongeveer 100 aanwezigen.

Op 12 december 2015 heeft Karl het verhaal van Ekimanyelo gebracht als bijdrage aan de BTC-infocyclus. BTC (Belgisch ontwikkelingsagentschap) ondersteunt en omkadert ontwikkelingsprogramma's in opdracht van de Belgische overheid en andere opdrachtgevers. De infocyclus richt zich tot geïnteresseerden die hun kennis en betrokkenheid bij mondiale maatschappelijke vraagstukken willen verdiepen of in de ontwikkelingssamenwerking (willen) werken.

Dankjewel

- De vele vrienden en kennissen voor de sympathie en financiële steun waardoor het mogelijk is de school op een duurzame wijze verder uit te bouwen;
- Koen, ICT-verantwoordelijke van het Sint-Pietersinstituut in Turnhout, voor het upgraden van de laptops die we in juli meegenomen hebben naar Lodja;
- Pieter en Nathalie voor het onderhouden van de website;
- Krien en Els voor het verzamelen van Franstalige woordenboeken;
- Greet voor het schenken van een laptop;
- Sofie voor het verzamelen van speelgoed voor de kleuterschool.

Boeken, encyclopedieën en atlassen, opgestuurd vanuit België.

Introductielessen informatica voor de leerkrachten

Steun

De schoolkosten van één leerling bedragen 7 EUR per maand.

Met 155 EUR kunnen we één leerkracht voorzien van een maandelijks loon.

Eén schoolbank kost ongeveer 50 EUR.

Ramen en deuren van één klaslokaal kosten ongeveer 270 EUR.

Steun is welkom op volgende rekeningen:

- BE82 0000 9019 7468 van Scheut Ontwikkelingssamenwerking (SOS) **met vermelding 'Ekimanyelo 14 243 001'**.
Voor giften vanaf 40 EUR op jaarbasis ontvang je een fiscaal attest.
- BE04 5230 8065 1131 van Ekimanyelo: voor giften zonder fiscaal attest (een mededeling hoeft niet).

Je kan ook een permanente opdracht aan je bank geven.

EKIMANYELO

Karl en Lut Bogaert - Van Steen

Onderbosstraat (S.A.R.) 26 3040 Huldenberg

Tel.: 016/472872 en GSM: 0478/372026

Email: karlbogaert@fulladsl.be.

Website: <http://home.scarlet.be/ekimanyelo>.

Het project is geregistreerd op www.4depijler.be.